

Stadiul proiectelor în pregătire pentru finanțare din Programul Operațional Sectorial Mediu (POS Mediu)

Ministerul Mediului (MM) are în pregătire un portofoliu vast de proiecte care vizează accesarea Fondurilor Structurale și de Coeziune. Acest portofoliu cuprinde **80 de proiecte majore** de investiții în infrastructura de apă/apă uzată, deșeuri și termoficare, cu o valoare de peste 4 miliarde Euro, **reprezentând circa 70% din fondurile europene disponibile** pentru sectorul de mediu în perioada 2007-2013. Proiectele vor fi finalizate gradual începând cu a doua jumătate a anului 2007 și până la jumătatea anului 2010.

Subliniem că proiectele majore sunt proiecte de anvergură pentru care se aplică regulamente comunitare specifice și care implică elaborarea unor aplicații de finanțare complexe (incluzând următoarele documente: Master Plan, Studiu de Fezabilitate, Analiza Cost Beneficiu, Analiza Instituțională, Studiu de Impact asupra Mediului etc). De aceea, pregătirea acestora necesită o perioadă îndelungată de timp (între 2 și 3 ani).

Pentru **pregătirea proiectelor**, MM a atras finanțări de aproximativ **60 milioane Euro**, fondurile fiind asigurate din programele ISPA și PHARE sau din credite externe.

Valoarea proiectelor majore de investiții este estimată între 30-100 milioane Euro.

I. Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată (Axa Prioritară 1 din POS Mediu)

Portofoliul de proiecte include aproximativ 40 de proiecte majore estimate să angajeze integral fondurile aferente Axei Prioritare 1. Dintre acestea, în perioada 2008-mai 2009, 10 proiecte majore au fost aprobate de către CE.

Proiecte care urmează a fi transmise la CE până la sfârșitul anului 2009

Alte proiecte în pregătire

Pentru perioada 2009-2010, se află în curs de pregătire alte **33 de aplicații de finanțare**. Se estimează că acestea vor fi finalizate gradual în perioada septembrie 2009 - 2010. Astfel:

- a) Prin 3 proiecte de Asistență Tehnică finanțate din fonduri ISPA, bugetul de stat și împrumut KfW, se vor pregăti 15 aplicații de finanțare, pentru proiecte din sectorul apă/apă uzată, în județele **Alba, Vâlcea, Hunedoara(Valea Jiului), Brașov, Satu-Mare, Timiș, Neamț, Buzău, Prahova, Bacău, Iași, Mureș, Dâmbovița, Covasna, Harghita**.

Aceste județe se află, după caz, în etapa de aprobare a Master Planurilor sau elaborarea Studiilor de Fezabilitate.

Valoarea investițiilor este estimată la aproximativ 1,5 miliarde Euro.

- b) Prin 2 proiecte de Asistență Tehnică finanțate de MM (prin împrumut de la Banca Mondială) se vor pregăti 10 aplicații de finanțare în sectorul apă/apă uzată, pentru următoarele județe: **Vrancea, Brăila, Constanța, Ialomița, Ilfov, Bistrița Năsăud, Arad, Sibiu, Dolj și Bihor**.

Aceste județe se află în etapa de elaborare a Studiilor de Fezabilitate.

Valoarea investițiilor este estimată la aproximativ 1 miliard Euro.

- c) Prin Memorandumurile de Finanțare pentru anumite măsuri ISPA în derulare, se pregătesc 7 aplicații de finanțare pentru următoarele județe: **Suceava, Galați, Botoșani, Caraș Severin, Mehedinți, Maramureș, Hunedoara (Deva).** O ultimă aplicație este pregătită de județul **Argeș** prin resurse proprii.

Proiectele de apă/apă uzată sunt proiecte regionale care includ majoritatea localităților urbane din județele respective dar și o parte din comunitățile rurale mai mari.

Se estimează că până la sfârșitul primului trimestru al anului 2010 vor fi transmise gradual la CE pentru aprobare toate cele aplicațiile de finanțare...

II. Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor (Axa Prioritară 2 din POS Mediu)

Domeniul major de intervenție 1 - Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și extinderea infrastructurii de management al deșeurilor

Portofoliul de proiecte aferent acestui domeniu de intervenție include **37 de proiecte** de infrastructură, estimate să angajeze integral fondurile alocate până la sfârșitul primului trimestru al anului 2010.

În prezent, se află în curs de pregătire **30 de aplicații de finanțare**. Se estimează că acestea vor fi finalizate gradual în perioada septembrie 2008 – iunie 2010. Astfel:

- a) Prin 3 proiecte de Asistență Tehnică finanțate din fonduri ISPA, se vor pregăti 15 aplicații de finanțare din POS Mediu (Fondul European de Dezvoltare Regională) în următoarele județe: **Giurgiu, Bistrița, Vrancea, Maramureș, Harghita-Covasna, Botoșani, Călărași, Olt, Suceava, Vaslui, Alba, Cluj, Sălaj, Caraș-Severin și Timiș** (Master Planuri aprobate, Studii de Fezabilitate și aplicații de finanțare în diferite faze de pregătire).
- b) Printr-un proiect de asistență tehnică PHARE se vor pregăti 5 aplicații de finanțare din POS Mediu (Fondul European de Dezvoltare Regională) în următoarele județe: **Arad, Mureș, Sibiu, Dolj** (Master Planuri în curs de aprobare), **Neamț** (MP aprobat, SF în pregătire)..
- c) Prin Memorandumurile de Finanțare pentru anumite măsuri ISPA în derulare, vor fi pregătite aplicații de finanțare pentru continuarea investițiilor prin Fondul de Coeziune, pentru următoarele județe: **Bacău, Argeș și Galați**.
- d) Prin proiectul PHARE CES 2006/018-147.04.03/08.02 s-a demarat pregătirea a încă 7 aplicații de finanțare pentru județele: **Brăila, Buzău, Constanța, Ialomița, Iași, , Prahova, Tulcea** (Master Planuri în pregătire).

Se estimează că în mai 2009, va fi lansată o nouă Asistență Tehnică finanțată din cadrul Axei 6 a POS Mediu, pentru pregătirea a încă 7 aplicații în sectorul de deșeuri, în județele **Bihor, Brașov, Gorj, Hunedoara, Ilfov, Mehedinți, Valcea**. Se estimează că până la sfârșitul anului 2009 vor fi transmise gradual la CE pentru aprobare 21 proiecte, restul urmând fi transmise pentru evaluare și aprobare în anul 2010.

Domeniul major de intervenție 2 - Reabilitarea siturilor contaminate istoric

Acest domeniu de intervenție vizează pregătirea a 3-5 proiecte pilot de reabilitare a siturilor contaminate istoric.

Selecția proiectelor se va face la nivel național, pe baza criteriilor stabilite în Ghidul Solicitantului.

În cursul anului 2009 se va derula o asistență tehnică PHARE care va pregăti 3 proiecte în sectorul de situri contaminate în baza priorităților stabilite de legislația în vigoare și conform Ghidului Solicitantului. Se estimează că pregătirea proiectelor ar putea fi finalizată până la sfârșitul anului 2009.

III. Reabilitarea sistemelor de termoficare (Axa Prioritară 3 din POS Mediu)

Prin POS Mediu se estimează finanțarea a minim 8 proiecte privind reabilitarea sistemelor centralizate de termoficare.

Astfel, într-o primă etapă (începutul anului 2008), prin proiectul “**PHARE CES 2005/017-553.04.03/08.01**” au fost selectați primii 3 beneficiari în domeniul reabilitării sistemelor centralizate de termoficare, respectiv municipiile Iași, Bacău și Timișoara, pentru care au fost elaborate și aprobate Master Plan-uri (Planuri de investiții pe termen lung), aplicațiile de finanțare împreună cu documentele suport fiind în curs de pregătire. Prin cele 3 proiecte aflate în pregătire se angajează aproximativ 200 milioane Euro.

În luna decembrie 2008, Ministerul Mediului a lansat o nouă asistență tehnică pentru pregătirea portofoliului de proiecte “**PHARE CES 2006/ 018-147.04.03/08.03**”. În acest context, în cadrul asistenței tehnice mai sus menționate, a fost organizat un *proces de pre-selecție*. Scopul procesului de pre-selecție a fost acela de a identifica proiectele eligibile pentru finanțare din POS Mediu, precum și de a selecta, în final, 5 dintre acestea în vederea pregătirii aplicațiilor de finanțare în cadrul acestei asistențe tehnice.

Procesul de selecție a luat sfârșit în luna martie 2009, municipalitățile care vor beneficia de Asistență Tehnică în vederea pregătirii de proiecte în sectorul de termoficare în cadrul PHARE CES 2006 fiind următoarele: Oradea, Govora (Râmnicu Vâlcea), Botoșani, Focșani și Reșița.

IV. Protecția naturii (Axa Prioritară 4 din POS Mediu)

În cadrul acestei priorități, după prima sesiune de oferte din cele 48 de aplicații de finanțare primite în cadrul reuniunii Comitetului de Selecție a Proiectelor Axa Prioritară 4 POS Mediu din data de 28.07.2008, 15 proiecte au fost propuse pentru finanțare. Primele contracte de finanțare au fost semnate la începutul anului 2009.

AM POS Mediu a lansat pe 28.11.2008 a doua sesiune de oferte, data limită de transmitere a proiectelor fiind 30 aprilie 2009. Lansarea sesiunii de proiecte a fost susținută prin comunicate de presă, la nivel național și regional, precum și de evenimente de lansare în fiecare din cele 8 regiuni de dezvoltare. Au fost primite 35 de proiecte, cu o valoare aproximativă de 84 milioane Euro.

V. Inundații și zona costieră (Axa Prioritară 5 din POS Mediu)

Domeniul major de intervenție 1 - Protecția împotriva inundațiilor

Pregătirea proiectelor pentru protecția împotriva inundațiilor înregistrează o relativă întârziere față de celelalte axe prioritare, motivat de necesitatea de actualizare a strategiei naționale de management al riscului la inundații.

În prezent, această strategie este în curs de revizuire, conform noilor prevederi comunitare ale Directivei 2007/60 privind evaluarea și managementul riscului la inundații. Prin două proiecte PHARE 2005, se elaborează, la nivelul României, o strategie a riscului la inundații, pe termen mediu și lung și se pregătesc 4 proiecte de investiții vizând protecția împotriva inundațiilor (pentru bazinele Prut-

Bârlad, Siret, Trotuș și Buzău) . Se estimează că aceste proiecte de investiții vor fi propuse pentru finanțare în cursul anului 2009, perioada estimată de implementare fiind 2010 - 2012.

Domeniul major de intervenție 2 - Reducerea eroziunii costiere

În cadrul acestui domeniu de intervenție se vizează finanțarea de proiecte de reabilitare a zonei costiere a Mării Negre. Se estimează că aplicația de finanțare pentru pregătirea primului proiect de investiții va fi transmisă în cursul anului 2010.

Beneficiarul unic al acestei Axe Prioritare este Administrația Națională Apele Române.